

PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
TOMASZ CHRÓSTNY

Warszawa, 1 grudnia 2025 r.

DOK-2.415.1.2025

Sąd Okręgowy w Warszawie
XX Wydział Gospodarczy
ul. Czerniakowska 100
00-454 Warszawa

Powód:

[Informacja prawnie chroniona]

Pozwani:

1. [Informacja prawnie chroniona]
2. [Informacja prawnie chroniona]

Sygn. akt: XX GC 1248/24

Stanowisko Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
zawierające istotny pogląd dla sprawy

Stosownie do przepisu art. 31d ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2024 r. poz. 1616 ze zm., dalej: „uokk”), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej: „Prezes Urzędu”), jeżeli uzna że przemawia za tym interes publiczny, przedstawia sądowi istotny dla sprawy pogląd w sprawach dotyczących ochrony konkurencji i konsumentów. Należy uznać, że obie przesłanki, tj. (i) wystąpienie interesu publicznego oraz (ii) sprawy dotyczącej ochrony konkurencji i konsumentów, muszą wystąpić łącznie.

Egzekwowanie prawa konkurencji na drodze prywatnoprawnej, mimo że przynależy podmiotom prawa prywatnego dochodzącym naprawienia indywidualnej szkody poniesionej

w wyniku naruszenia konkurencji (*private enforcement*), w istocie służy temu samemu celowi, co egzekwowanie prawa konkurencji na drodze publicznoprawnej, będące z kolei domeną Prezesa Urzędu. Celem tym jest zapewnienie skutecznej konkurencji oraz wzmocnienie poszanowania dla jej reguł wśród przedsiębiorców, czemu istotnie sprzyjają zarówno kary nakładane przez Prezesa Urzędu, jak i odszkodowania zasądzone przez sądy cywilne na rzecz osób poszkodowanych naruszeniem prawa konkurencji. Należy zatem uznać, że przesłanka interesu publicznego jest w niniejszej sprawie spełniona. Jednocześnie niniejszą sprawę należy uznać za spełniającą kryteria sprawy dotyczącej ochrony konkurencji. Sprawa ta dotyczy bowiem działania przedsiębiorców, które było analizowane przez Prezesa Urzędu pod kątem zgodności z prawem konkurencji. Dodatkowo jej przedmiotem są roszczenia wynikające z możliwego naruszenia konkurencji.

W świetle tych okoliczności, a także biorąc pod uwagę wiedzę i doświadczenie Prezesa Urzędu z zakresu ochrony konkurencji, uznał on za zasadne i konieczne przedstawienie istotnego poglądu w niniejszej sprawie, w szczególności w **świecie zakończonego postępowania wyjaśniającego w toku, którego [Informacja prawnie chroniona] i [Informacja prawnie chroniona] zmieniły sposób naliczania i wysokość opłaty za wykorzystywanie wyników rozgrywek [Informacja prawnie chroniona]**.

Przedstawiając niniejszy pogląd, Prezes Urzędu pragnie poczynić istotne zastrzeżenie, że niniejsze stanowisko dotyczy wyłącznie niniejszej sprawy i opiera się na faktach opisanych w otrzymanym wniosku o przedstawienie istotnego poglądu, a także znanych Prezesowi Urzędu w związku z przeprowadzonym postępowaniem wyjaśniającym.

I. Okoliczności stanowiące podstawę wydania istotnego poglądu przez Prezesa Urzędu

Opłaty za zgodę na wykorzystywanie wyników rozgrywek [Informacja prawnie chroniona] organizowanych przez [Informacja prawnie chroniona] oraz [Informacja prawnie chroniona]

Zgodnie z art. 31 ust. 2 ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 595, dalej: „ustawa o grach hazardowych”) podmiot posiadający lub ubiegający się o zezwolenie na prowadzenie zakładów wzajemnych lub zmianę jego warunków, dotyczące wyników sportowego współzawodnictwa ludzi lub zwierząt, obowiązany jest uzyskać zgodę krajowych organizatorów takiego współzawodnictwa na wykorzystanie jego wyników. Zgodnie z art. 36 pkt 14 ww. ustawy, taka zgoda jest niezbędnym elementem wniosku do ministra właściwego do spraw finansów publicznych o udzielenie zezwolenia na urządzenie zakładów wzajemnych.

Związkom sportowym przysługuje status krajowych organizatorów współzawodnictwa ludzi, o którym mowa w art. 31 ust. 2 ustawy o grach hazardowych, których zgody obowiązane są uzyskiwać wszystkie podmioty posiadające lub ubiegające się o zezwolenie na prowadzenie zakładów wzajemnych lub zmianę jego warunków, dotyczące wyników sportowego współzawodnictwa ludzi.

W związku z powyższym, podmioty prowadzące zakłady wzajemne, zainteresowane udostępnieniem wyników sportowych dotyczących meczów [Informacja prawnie chroniona] Reprezentacji Polski oraz pozostałych rozgrywek organizowanych przez [Informacja prawnie chroniona] i [Informacja prawnie chroniona], zobowiązane są wystąpić o zgodę do [Informacja prawnie chroniona] i [Informacja prawnie chroniona] na wykorzystywanie wyników organizowanych przez te podmioty rozgrywek [Informacja prawnie chroniona].

W 2018 r. Prezes Urzędu uzyskał informacje wskazujące, że podmioty zarządzające zakłady wzajemne za udzielanie zgody na wykorzystanie wyników rywalizacji sportowej muszą uiszczać na rzecz [Informacja prawnie chroniona] i [Informacja prawnie chroniona] stałą kwotę w wysokości 0,5 proc. całkowitych przychodów brutto.

Tym samym, opłaty za wykorzystywanie wyników rozgrywek organizowanych przez [Informacja prawnie chroniona] i [Informacja prawnie chroniona] obliczane były na podstawie wszystkich przychodów podmiotów prowadzących zakłady wzajemne, w tym m.in.

- a) przychodów dotyczących zagranicznych rozgrywek [Informacja prawnie chroniona]. Przy czym podmioty prowadzące zakłady wzajemne w przypadku rozgrywek zagranicznych nie muszą uzyskiwać zgód i ponosić żadnych opłat z tytułu ich wykorzystywania;
- b) przychodów niezwiązanych z rozgrywkami [Informacja prawnie chroniona] np. dotyczących innych dyscyplin sportowych niż [Informacja prawnie chroniona], zakładów wirtualnych, e-sportowych, lub uzyskanych w innych obszarach działalności gospodarczej.

Opłaty pobierane przez [Informacja prawnie chroniona] i [Informacja prawnie chroniona] obliczane były od całości przychodu bukmachera, a nie od jego przychodu w części odpowiadającej wpływom z zakładów wzajemnych w zakresie polskiej [Informacja prawnie chroniona].

Postępowanie wyjaśniające

W latach 2019-2023 Prezes Urzędu prowadził postępowanie wyjaśniające mające na celu wstępne ustalenie, czy w związku z zasadami udzielania zgody lub pobierania opłat za wykorzystanie wyników sportowego współzawodnictwa ludzi przez organizatorów takiego współzawodnictwa, mogło dojść do naruszenia przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, uzasadniającego wszczęcie postępowania antymonopolowego, w tym ustalenie, czy sprawa ma charakter antymonopolowy.

Jak wyżej wyjaśniono, podmioty bukmacherskie zainteresowane udostępnieniem wyników sportowych dotyczących meczów [Informacja prawnie chroniona] Reprezentacji Polski oraz innych meczów organizowanych przez [Informacja prawnie chroniona] zobowiązane są wystąpić o zgodę do [Informacja prawnie chroniona], zaś w przypadku meczów organizowanych w ramach rozgrywek najwyższej klasy - [Informacja prawnie chroniona] do spółki [Informacja prawnie chroniona]. [Informacja prawnie chroniona] oraz [Informacja prawnie chroniona] mają wyłączne prawo do udzielania zgód na wykorzystanie wyników tych rozgrywek. Co za tym idzie, stworzenie oferty zakładów wzajemnych obejmującej rozgrywki pucharowe i ligowe [Informacja prawnie chroniona] mężczyzn organizowanych

przez [Informacja prawnie chroniona] i [Informacja prawnie chroniona] oraz obejmującej rozgrywki Reprezentacji Polski jest niemożliwe bez zgody [Informacja prawnie chroniona] i [Informacja prawnie chroniona].

[Informacja prawnie chroniona] i [Informacja prawnie chroniona] w rozumieniu przepisów krajowych i unijnych spełniają warunki do uznania ich za przedsiębiorców (przedsiębiorstwa), którym może być przypisana odpowiedzialność za naruszenie zakazów praktyk ograniczających konkurencję. Szersze uzasadnienie w tym zakresie znajduje się w dalszej części niniejszego istotnego poglądu w sprawie.

W ramach postępowania wyjaśniającego Prezes Urzędu analizował, czy sposób ustalania opłat mógł stanowić wykorzystanie silnej pozycji rynkowej [Informacja prawnie chroniona] i [Informacja prawnie chroniona]. Posiadanie pozycji dominującej nie jest zakazane przez prawo ochrony konkurencji. Zakazane natomiast są zachowania stanowiące nadużycie tej pozycji. Wątpliwości budził fakt, że opłata ustalana była w oparciu o całkowite przychody firmy bukmacherskiej, niezależnie od tego, czy zostały one wygenerowane przez rozgrywki lig polskiej [Informacja prawnie chroniona] oraz Reprezentacji Polski, czy też rozgrywki w innych dyscyplinach sportowych niezwiązanych z rozgrywkami polskiej [Informacja prawnie chroniona].

Zakończenie postępowania wyjaśniającego

W toku postępowania wyjaśniającego [Informacja prawnie chroniona] i [Informacja prawnie chroniona] zmieniły model naliczania i wysokość opłaty za wykorzystywanie wyników rozgrywek [Informacja prawnie chroniona]. Pierwsza umowa na nowych zasadach została podpisana pod koniec 2022 r. Od tego czasu [Informacja prawnie chroniona] zmieniał zasady rozliczeń z kolejnymi bukmacherami.

Podstawą nowego modelu rozliczeń są przychody bukmacherów osiągane wyłącznie z tytułu zakładów dotyczących rozgrywek polskiej [Informacja prawnie chroniona]. Ponadto nowy model rozliczeń istotnie obniżył wysokość stawek wynagrodzenia za korzystanie z wyników polskich rozgrywek [Informacja prawnie chroniona].

W konsekwencji, będące przedmiotem postępowania wyjaśniającego zachowanie [Informacja prawnie chroniona] i [Informacja prawnie chroniona] (sposób naliczania i wysokość pobieranych opłat), które mogło stanowić nadużywanie pozycji dominującej, zostało wyeliminowane.

W związku z powyższym Prezes Urzędu zamknął postępowanie wyjaśniające bez jednoczesnego wszczęcia postępowania antymonopolowego przeciwko [Informacja prawnie chroniona] i [Informacja prawnie chroniona].

II. Stanowisko Prezesa Urzędu

Prezes Urzędu pragnie podkreślić, że ocena, czy w zawistej przed tut. Sądem sprawie doszło do naruszenia prawa konkurencji należy do Sądu rozpoznającego powództwo w sprawie roszczenia o naprawienie szkody wyrządzonej naruszeniem prawa konkurencji. Celem niniejszego wystąpienia Prezesa Urzędu nie jest zastąpienie Sądu w tej roli, ani też postulowanie zajęcia przez Sąd określonego stanowiska. Tym niemniej pogląd Prezesa Urzędu, jako organu wyspecjalizowanego w ściganiu naruszeń prawa konkurencji, może być przydatnym źródłem wiedzy zwłaszcza o specyfice postępowań służących wykryciu tego typu naruszeń.

W niniejszym stanowisku Prezes Urzędu odniesie się do następujących trzech zagadnień, istotnych z punktu widzenia egzekwowania prawa konkurencji:

1. Znaczenie zakończenia postępowania wyjaśniającego prowadzonego przez Prezesa Urzędu na podstawie uokk bez wszczęcia postępowania antymonopolowego;
2. Przedawnienie roszczeń o naprawienie szkody wyrządzonej naruszeniem prawa konkurencji;
3. Możliwość uznania [Informacja prawnie chroniona] i [Informacja prawnie chroniona] za przedsiębiorców.

Ad 1 Brak wszczęcia postępowania antymonopolowego

W pierwszej kolejności Prezes Urzędu pragnie podkreślić, że do dochodzenia roszczeń odszkodowawczych w ramach *private enforcement* nie jest potrzebna uprzednia decyzja Prezesa Urzędu (czy też Komisji Europejskiej) stwierdzająca naruszenie prawa konkurencji. Decyzja Prezesa Urzędu nie jest bowiem warunkiem *sine qua non* dochodzenia odszkodowania w trybie prywatnoprawnym.

W przypadku dochodzenia roszczeń odszkodowawczych w sytuacji braku pozostającej w obrocie prawnym prawomocnej decyzji Prezesa Urzędu stwierdzającej naruszenie (tzw. powództwo samodzielne „stand alone”), powód winien samodzielnie udowodnić fakt naruszenia prawa konkurencji przez pozwanego. Ciężar wykazania takiego naruszenia spoczywa na powodzie, zgodnie z ogólną regułą dowodową ustaloną w art. 6 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (Dz.U. z 2025 r., poz. 1071).

Prezes Urzędu podkreśla, że brak wszczęcia postępowania antymonopolowego w danej sprawie (nawet po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego) **nie oznacza**, że nie doszło w danym przypadku do naruszenia prawa konkurencji.

Odnosząc się do specyfiki, znaczenia i skutków postępowań podejmowanych przez Prezesa Urzędu na podstawie uokk, należy wyjaśnić, że w celu eliminowania praktyk ograniczających konkurencję Prezes Urzędu prowadzi dwa rodzaje postępowań administracyjnych: wyjaśniające (por. art. 47 ust. 2 oraz art. 48 ust. 1 i 2 pkt 1 uokk) i antymonopolowe (por. art. 47 ust. 1 oraz art. 86-93 uokk).

Postępowanie wyjaśniające ma na celu wstępne ustalenie, czy nastąpiło naruszenie przepisów uokk uzasadniające wszczęcie postępowania antymonopolowego. Postępowanie wyjaśniające toczy się „w sprawie”, a nie „przeciwko” określonemu przedsiębiorcy, a przedsiębiorca podejrzewany o stosowanie praktyk ograniczających konkurencję nie ma statusu strony postępowania. Postępowanie wyjaśniające nie może zakończyć się wydaniem

decyzji, w której Prezes Urzędu stwierdzi naruszenie przepisów uokk i nałoży karę pieniężną na przedsiębiorcę. To może nastąpić jedynie w ramach postępowania antymonopolowego. Natomiast zakończenie postępowania wyjaśniającego następuje w drodze postanowienia, które sporządzane jest bez uzasadnienia oraz, ze względu na brak stron, nie jest doręczane żadnym podmiotom. Prezes Urzędu może publicznie zakomunikować zakończenie postępowania wyjaśniającego.

Brak wszczęcia postępowania antymonopolowego nie zawsze oznacza, że w sprawie nie doszło do naruszenia prawa konkurencji. Jeśli zebrany w toku postępowania wyjaśniającego materiał potwierdzi możliwość naruszenia prawa konkurencji jego rezultatem może być (choć nie musi) wszczęcie postępowania antymonopolowego w sprawie praktyk ograniczających konkurencję. Jednocześnie należy podkreślić, że w celu zmiany bądź eliminacji niedozwolonych działań przedsiębiorcy nie zawsze niezbędne jest wszczęcie przeciwko niemu postępowania antymonopolowego. Przykładowo, w celu wyeliminowania bezprawnych praktyk stosowane są tzw. „wystąpienia miękkie”, czyli wezwania Prezesa Urzędu do zmiany praktyki przez przedsiębiorcę, bez wszczynania formalnego postępowania i wydawania decyzji (por. art. 49a uokk). Prezes Urzędu każdorazowo podejmuje decyzję o wszczęciu postępowania antymonopolowego po szczegółowym przeanalizowaniu okoliczności konkretnego przypadku, przede wszystkim zaś stopnia i zakresu naruszenia interesu publicznego wskutek określonego zachowania przedsiębiorcy, a także przewidywanym wynikiem podjętej interwencji. Innymi słowy, nawet w przypadku, gdy w ocenie Prezesa Urzędu mogło dojść do naruszenia przepisów uokk nie musi to skutkować wszczęciem postępowania antymonopolowego.

Ponadto, treść postanowienia o zakończeniu postępowania wyjaśniającego odnosi się jedynie do zakończenia etapu proceduralnego. **Postanowienie o zakończeniu postępowania wyjaśniającego wydawane w sytuacji braku wszczynania postępowania antymonopolowego nie stanowi więc tzw. negatywnego rozstrzygnięcia merytorycznego, tj. nie stanowi rozstrzygnięcia o niestwierdzeniu praktyk ograniczających konkurencję.**

Odnosząc powyższe do przedmiotowej sprawy należy wskazać, że postępowanie wyjaśniające prowadzone zostało wszczęte, ponieważ organ antymonopolowy miał zastrzeżenia odnośnie do modelu opłaty, którego dotyczy roszczenie odszkodowawcze w sprawie zawistej przed tut. Sądem. Natomiast, w toku prowadzonego postępowania wyjaśniającego nastąpiła zmiana kwestionowanej praktyki. Prezes Urzędu uznał nowy model opłaty stosowany przez [Informacja prawnie chroniona] i [Informacja prawnie chroniona] za satysfakcjonujący z punktu widzenia prawa konkurencji. Takie też wyjaśnienie braku podejmowania dalszych działań przez organ antymonopolowy zostało przedstawione w komunikacie prasowym Prezesa Urzędu¹.

Ad 2 Przedawnienie

W doktrynie prawa antymonopolowego i orzecznictwie² powszechnie akceptowany jest pogląd, że prywatnoprawne wdrażanie reguł prawa konkurencji jest niezwykle istotnym instrumentem ochrony konkurencji, funkcjonującym obok publicznoprawnego wdrażania

¹ [https://uokik.gov.pl/\[Informacja prawnie chroniona\]](https://uokik.gov.pl/[Informacja prawnie chroniona])

² Por. m.in. wyrok Trybunału Sprawiedliwości z 6 października 2021 r, w sprawie C-882/19, *Sumal SL przeciwko Mercedes Benz Trucks Espana SL*, (akapity 35-37).

prawa konkurencji, będącego w Polsce kompetencją Prezesa Urzędu. Ryzyko nałożenia kary pieniężnej w postępowaniu antymonopolowym prowadzonym przez Prezesa Urzędu oraz możliwość zasądzenia przez sąd odszkodowania z tytułu naruszenia prawa konkurencji uzupełniają się, pełniąc funkcję odstraszącą wobec przedsiębiorców od stosowania praktyk ograniczających konkurencję.

Wspomniane korzyści prywatnoprawnego wdrażania prawa konkurencji wymagają, aby ta droga postępowania umożliwiała podmiotom poszkodowanym skuteczne dochodzenie ich praw.

Prawodawca unijny miał na uwadze te kwestie, tworząc Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/104/UE w sprawie niektórych przepisów regulujących dochodzenie roszczeń odszkodowawczych z tytułu naruszenia prawa konkurencji państw członkowskich i Unii Europejskiej, objęte przepisami prawa krajowego, dalej: „**Dyrektywa 2014/104/UE**” regulującą materialnoprawne i proceduralne zagadnienia związane z prywatnoprawnym dochodzeniem roszczeń z tytułu naruszenia prawa konkurencji³.

Polski ustawodawca wdrożył przepisy Dyrektywy 2014/104/UE ustawą z dnia 21 kwietnia 2017 r. o roszczeniach o naprawienie szkody wyrządzonej przez naruszenie prawa konkurencji (Dz.U. z 2017 r. poz. 1132, dalej: „**ustawa o roszczeniach**”). Na gruncie obu w/w aktów prawnych poszkodowany deliktem antymonopolowym został wyposażony w szereg instrumentów, takich jak domniemanie szkody antymonopolowej, ułatwienia w zakresie dowodzenia jej wysokości, czy też przepisy dotyczące przedawnienia roszczeń.

Przedawnienie roszczeń wynikających ze szkody antymonopolowej zostało na gruncie ustawy o roszczeniach uregulowane w sposób wiernie odpowiadający standardowi wyznaczonemu przez Dyrektywę 2014/104/UE i rządzi się następującymi zasadami:

- (i) Istnieją dwa terminy przedawnienia: subiektywny, tj. odnoszący się do faktycznej lub oczekiwanej wiedzy poszkodowanego, oraz obiektywny, tj. odnoszący się do zdarzenia wyrządzającego szkodę. Oba muszą być spełnione, aby powództwo nie mogło być uznane za przedawnione.

Termin subiektywny (*a tempore scientiae*)- wynosi 5 lat i biegnie od dnia, w którym poszkodowany dowiedział się albo przy zachowaniu należytej staranności mógł się dowiedzieć o szkodzie i o osobie obowiązanej do jej naprawienia, przy czym jego bieg może się rozpocząć dopiero po ustaniu naruszenia (art. 9 ust. 1 ustawy o roszczeniach; regulacja ta odpowiada art. 10 ust. 2 i 3 Dyrektywy 2014/104/UE).

Termin obiektywny (*a tempore facti*)- wynosi 10 lat i biegnie od dnia zaprzestania naruszenia, niezależnie od stanu świadomości poszkodowanego o szkodzie i osobach obowiązanych do jej naprawienia.

³ W preambule Dyrektywy podsumowano dotychczasowe orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości w sprawach z zakresu prywatnoprawnego wdrażania art. 101 i 102 TFUE, ujmując je w ramy motywów, które należy uwzględnić przy wykładni i stosowaniu Dyrektywy 2014/104/UE.

- (ii) Przedawnienie, które rozpoczęło swój bieg, ulega zawieszeniu z chwilą wszczęcia przez Prezesa Urzędu, Komisję Europejską lub organ ochrony konkurencji innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej postępowania w sprawie naruszenia prawa konkurencji, które wyrządziło szkodę.

Zawieszenie to ustaje po upływie roku od dnia uprawomocnienia się orzeczenia stwierdzającego naruszenie prawa konkurencji lub zakończenia postępowania w inny sposób (art. 9 ust. 2 i 3 Ustawy o roszczeniach; regulacja ta odpowiada art. 10 ust. 4 Dyrektywy 2014/104/UE).

Przepisy dotyczące przedawnienia stosuje się zarówno w odniesieniu do dochodzenia roszczeń związanych z naruszeniem art. 6 uokk i 101 TFUE (dotyczących zakazu zawierania porozumień ograniczających konkurencję, które mają zazwyczaj sekretny, tajny charakter), jak i art. 9 uokk i 102 TFUE (dotyczących zakazu nadużywania pozycji dominującej). W przypadku nadużywania pozycji dominującej często zdarza się, że sprzeczne z prawem konkurencji zachowanie nie jest utajnione. Pomimo powyższego, zarówno ustawodawca polski jak i prawodawca unijny nie przewidzieli osobnych przepisów dotyczących przedawnienia roszczeń, powstałych w wyniku naruszenia zakazów określonych w art. 9 uokk i 102 TFUE.

Z powyższych uregulowań wynika jasno, że niezależnie od faktycznego lub oczekiwanego stanu świadomości poszkodowanego co do szkody i osoby zobowiązanej do jej naprawienia, bieg przedawnienia **nie rozpoczyna się przez czas trwania naruszenia**. Ustawodawca unijny i polski przyjęli, że dopiero zaniechanie praktyki ograniczającej konkurencję powoduje, że może rozpocząć się bieg terminu przedawnienia.

Trybunał Sprawiedliwości od wielu lat podkreśla, że uprawnienie każdej osoby do naprawienia szkody wyrządzonej naruszeniem prawa konkurencji „*umacnia (...) funkcjonowanie przepisów wspólnotowych dotyczących konkurencji i zniechęca do - często ukrytych - porozumień i praktyk mogących ograniczyć lub zakłócić konkurencję. Z tego punktu widzenia skargi o odszkodowanie przed sądami krajowymi mogą przyczynić się w znaczący sposób do utrzymania skutecznej konkurencji we Wspólnocie*”⁴.

Jak już zostało wspomniane, polskie i unijne przepisy dotyczące przedawnienia zostały skonstruowane w taki sposób, aby nie utrudniać osobom poszkodowanym prawa do naprawienia szkody z tytułu naruszenia prawa konkurencji. Trybunał Sprawiedliwości w wyroku w sprawie Heureka Group⁵ (sprawa dotyczyła naruszenia art. 102 TFUE) wyjaśnił, że „*ustanie naruszenia jako przestępka, która musi zostać spełniona, aby mógł się rozpocząć bieg terminu przedawnienia, może mieć skutek zniechęcający i skłonić sprawcę tego naruszenia do szybszego jego zakończenia*”.

Przedsiębiorcy dopuszczający się naruszeń art. 6 i 9 uokk lub art. 101 albo 102 TFUE, muszą uwzględniać - w ramach oceny ryzyka wykrycia naruszenia - nie tylko możliwość wydania wobec nich decyzji administracyjnej nakładającej karę pieniężną, ale także potencjalną konieczność zapłaty odszkodowań podmiotom poszkodowanym takim naruszeniem. Należy

⁴ Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z 20 września 2001 r., w sprawie C-453/99, *Courage LTD v. Bernard Crehan i Bernard Crehan v. Courage LTD i inni*, (akapit 27).

⁵ Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z 18 kwietnia 2024 r., w sprawie C-605/21, *Heureka Group a.s. przeciwko Google LLC*, (akapit 63).

podkreślić, że **gdyby termin przedawnienia mógł zacząć biec w trakcie naruszenia, skutkowałoby to osłabieniem prewencyjnej roli prywatnoprawnego egzekwowania prawa konkurencji. Taka wykładnia przepisów mogłaby spowodować, że w przypadku długotrwałych naruszeń, roszczenia mogłyby ulegać przedawnieniu jeszcze przed zakończeniem niedozwolonych praktyk. Powyższe stanowiłoby korzyść dla podmiotów naruszających prawo konkurencji, ponieważ pomimo kontynuowania naruszenia, zmniejszyłoby się ich ryzyko ponoszenia odpowiedzialności z tytułu szkód dochodzonych w ramach *private enforcement*.**

W sprawie Heureka Group⁶ Trybunał uznał, że sprzeczna z art. 10 Dyrektywy jest taka wykładnia krajowych przepisów dotyczących przedawnienia roszczeń, w myśl której bieg przedawnienia rozpoczyna się niezależnie i odrębnie dla każdej szkody częściowej (np. wynikającej z kolejnych, rozciągniętych w czasie transakcji gospodarczych) z chwilą, gdy poszkodowany dowiedział się lub gdy można od niego zasadnie oczekiwać wiedzy o fakcie, że poniósł taką szkodę częściową, oraz o tożsamości osoby obowiązanej do naprawienia tej szkody, natomiast nie dowiedział się o fakcie, że dane zachowanie stanowi naruszenie reguł konkurencji i naruszenie to nie ustało. Trybunał podkreślił, że ze względu na złożoność ustalenia wysokości szkody w sprawach z zakresu prawa konkurencji w czasie, gdy naruszenie wciąż trwa, wymaganie od poszkodowanego, aby stopniowo podwyższał kwotę żądanego odszkodowania stosownie do dodatkowych szkód wynikających z tego naruszenia, czyniłoby praktycznie niemożliwym lub nadmiernie utrudnionym wykonanie prawa do uzyskania całkowitego naprawienia szkody.

Mając na uwadze powyższe, w przypadku gdyby Sąd uznał, że metodologia opłaty stosowana przez [Informacja prawnie chroniona] i [Informacja prawnie chroniona] narusza przepisy prawa konkurencji, przedawnienie roszczeń o naprawienie szkody, zgodnie z art. 9 ust. 1 ustawy o roszczeniach, nie zaczyna biec w czasie trwania naruszenia⁷.

Ponadto w sprawie Heureka Trybunał za sprzeczną z art. 10 Dyrektywy uznał również taką wykładnię przepisów krajowych, która nie dopuszcza zawieszenia lub przerwania biegu przedawnienia w trakcie prowadzonego postępowania administracyjnego w sprawie naruszenia prawa konkurencji.

Przepisy ustawy o roszczeniach również w tym zakresie odpowiadają wymogom Dyrektywy. Zgodnie z art. 9 ust. 2 ustawy o roszczeniach bieg terminu przedawnienia ulega zawieszeniu z chwilą wszczęcia przez organ ochrony konkurencji postępowania antymonopolowego lub wyjaśniającego, którego przedmiotem jest naruszenie prawa konkurencji będące podstawą roszczenia o naprawienie szkody. W przypadku postępowania wyjaśniającego termin ten ulega zawieszeniu nawet wówczas, gdy postępowanie wyjaśniające stanowi jedyną aktywność Prezesa Urzędu (np. tak jak w niniejszej sprawie z uwagi na dobrowolną zmianę praktyki przez przedsiębiorców).

⁶ Jw.

⁷ Vide. art. 9 ust. 1 ustawy o roszczeniach - „*W przypadku roszczeń o naprawienie szkody wyrządzonej przez naruszenie prawa konkurencji termin przedawnienia, o którym mowa w art. 442¹ § 1 zdanie pierwsze Kodeksu cywilnego, wynosi pięć lat, a jego bieg nie rozpoczyna się przez czas trwania naruszenia*”.

Tym samym, bieg terminu przedawnienia ulega zawieszeniu z chwilą wszczęcia przez Prezesa Urzędu postępowania wyjaśniającego, które ustaje po upływie roku od dnia zakończenia postępowania wyjaśniającego. Postępowanie wyjaśniające w niniejszej sprawie zostało wszczęte w dniu 15 marca 2019 r. a postanowienie o zakończeniu tego postępowania zostało wydane w dniu 5 grudnia 2023 r.

Ad 3 Zastosowanie uokk do [Informacja prawnie chroniona]

Ustawa z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz.U. z 2024 r. poz. 1488, dalej: „ustawa o sporcie”) przyznaje polskim związkom sportowym szczególną rolę w zakresie organizowania współzawodnictwa sportowego w danej dziedzinie sportu. **[Informacja prawnie chroniona]** ma status polskiego związku sportowego w rozumieniu przepisów ustawy o sporcie. Na podstawie art. 13 ust. 1 ustawy o sporcie **[Informacja prawnie chroniona]** przysługuje wyłączność na organizację i prowadzenie współzawodnictwa sportowego w sporcie **[Informacja prawnie chroniona]**. Niemniej jednak sport, a w szczególności uprawiany zawodowo, ma również wymiar gospodarczy. Związany jest on z komercyjnym (odpłatnym) wykonywaniem działalności polegającej na zapewnianiu rozrywki fanom i widzom danej dyscypliny, jak również z dysponowaniem prawami np. do transmisji rozgrywek sportowych za pośrednictwem telewizji lub innych mediów (przysługującymi **[Informacja prawnie chroniona]**⁸). W zakresie, w jakim działania związku sportowego związane są z wykonywaniem działalności gospodarczej mogą podlegać ocenie z punktu widzenia reguł ochrony konkurencji. W szczególności, ustawa o sporcie nie przewiduje ograniczeń stosowania reguł konkurencji w sporcie zawodowym, które wyłączałyby stosowanie prawa konkurencji, w myśl art. 3 uokk.

[Informacja prawnie chroniona] działa w formie prawnej stowarzyszenia posiadającego osobowość prawną, wpisanego do Rejestru Stowarzyszeń, Innych Organizacji Społecznych i Zawodowych, Fundacji i Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej Krajowego Rejestru Sądowego. Jednocześnie **nie ma wątpliwości, że [Informacja prawnie chroniona] ma status przedsiębiorcy**. Kwestia ta została już rozstrzygnięta w polskim orzecznictwie. Sąd Apelacyjny w Warszawie⁹ potwierdził, że **[Informacja prawnie chroniona]** wykonuje działalność handlową a zaangażowanie w działalność gospodarczą stanowi autonomiczną i wystarczającą przesłankę do uznania stowarzyszenia za przedsiębiorcę na potrzeby prawa konkurencji. Ponadto w ww. wyroku sąd potwierdził, że **[Informacja prawnie chroniona]**, jako organizacja zrzeszająca kluby sportowe i terytorialne związki **[Informacja prawnie chroniona]**, jest jednocześnie związkiem przedsiębiorców, o którym mowa w art. 4 pkt 2 uokk. W świetle przedstawionych rozważań **[Informacja prawnie chroniona]** może odpowiadać za naruszenie prawa konkurencji.

W odniesieniu do niniejszej sprawy **[Informacja prawnie chroniona]** powinien być uznany za przedsiębiorcę, ponieważ jest osobą prawną oraz prowadzi w sposób zorganizowany

⁸ Na mocy art. 14 § 1 statutu **[Informacja prawnie chroniona]**, jest on wyłącznym właścicielem wszelkich praw majątkowych i niemajątkowych do spotkań międzypaństwowych i międzynarodowych reprezentacji Polski w różnych kategoriach wiekowych oraz do prowadzonych przez **[Informacja prawnie chroniona]** rozgrywek **[Informacja prawnie chroniona]**, a w szczególności praw telewizyjnych, reklamowych i marketingowych.

⁹ Wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z **[Informacja prawnie chroniona]**.

i ciągły zarobkową działalność usługową w zakresie odpłatnego udzielania zgody na wykorzystanie wyników dotyczących rozgrywek [Informacja prawnie chroniona] organizowanych przez [Informacja prawnie chroniona].

Również w świetle orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości UE, sprawy dotyczące komercyjnych aspektów działalności związków sportowych podlegają unijnemu prawu konkurencji¹⁰. W wyroku w sprawie Superleague¹¹ Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej stwierdził, że FIFA i UEFA należy uznać za „przedsiębiorstwa” w rozumieniu europejskiego prawa konkurencji, ponieważ wykonują one działalność gospodarczą taką jak organizowanie rozgrywek piłki nożnej i eksploatacja związanych z nimi praw. Ponadto Trybunał podkreślił, że oddolne uzyskanie monopolu na rynkach organizacji zawodów sportowych przez federacje sportowe nie zmienia faktu, że stosowanie do ich działań kryteriów art. 102 i 106 TFUE jest „tym bardziej istotne” - „gdy przedsiębiorstwo zajmujące pozycję dominującą samo, poprzez swoje niezależne zachowanie, a nie ze względu na przyznane przez państwo członkowskie prawa wyłączone lub specjalne, doprowadza do sytuacji, w której jest w stanie uniemożliwić przedsiębiorstwom będącym potencjalnymi konkurentami dostęp do danego rynku. Może tak być w przypadku, gdy przedsiębiorstwo to dysponuje uprawnieniami regulacyjnymi, kontrolnymi i w zakresie nakładania sankcji, umożliwiającymi mu udzielenie zezwolenia na dostęp do rynku lub kontrolowanie tego dostępu, a zatem dysponuje środkami innymi niż te, które przedsiębiorstwa mogą normalnie stosować i które regulują konkurencję merytoryczną między nimi”.

Niezależnie od powyższego należy podkreślić, że również [Informacja prawnie chroniona] ma status przedsiębiorcy w świetle uokk. Po pierwsze jest to spółka akcyjna wpisana do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego¹². W drugiej kolejności należy wskazać, że organizacje i podmioty zrzeszające zawodowych zawodników sportowych (kluby, drużyny, etc.) biorą z jednej strony udział w rywalizacji sportowej prowadzonej według reguł organizacyjnych danego sportu. Z drugiej strony biorą udział w działalności

¹⁰ W wyroku z 30 września 2004 r. w sprawie T-313/02, *Meca-Medina i Majcen przeciwko Komisji*, sąd unijny potwierdził, że „przepisy wydane w dziedzinie sportu, które nie mają czysto sportowego charakteru, ale dotyczą wymiaru gospodarczego, jaki może posiadać działalność sportowa, są objęte zakresem stosowania zarówno postanowień art. 39 WE i art. 49 WE, jak i art. 81 WE i art. 82 WE [aktualnie art. 101 i 102 TFUE - przyp. UOKiK] oraz mogą, w odpowiednich przypadkach, stanowić naruszenie swobód gwarantowanych w zakresie tych norm traktatowych” (akapit 42). Podobne stanowisko zostało wyrażone w wyroku z 15 grudnia 1995 r. w sprawie C-415/93, *Bosman*, w którym Trybunał stwierdził, że „z uwagi na cele Wspólnoty uprawianie sportu jest dziedziną, która jest objęta prawem wspólnotowym, w zakresie w jakimi stanowi ona działalność gospodarczą w rozumieniu art. 2 traktatu” [według ówczesnego brzmienia i numeracji - przyp. UOKiK] (akapit 73). Dodatkowo należy wskazać, że 21 grudnia 2023 r. Trybunał Sprawiedliwości wydał trzy wyroki dotyczące naruszenia prawa konkurencji przez związki sportowe tj.: 1) w sprawie C-333/21, *European Superleague Company SL przeciwko FIFA i UEFA*, Legalis nr 3058361; 2) w sprawie w sprawie C-680/21, *UL i SA Royal Football Club przeciwko Belgijskiemu Królewskiemu Związkowi Klubów Piłkarskich*, Legalis nr 3056324; 3) w sprawie C-124/21 P, *International Skating Union przeciwko Komisji*, Legalis nr 3056323.

¹¹ Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z 21 grudnia 2023 r., w sprawie C-333/21, *European Superleague Company SL przeciwko FIFA i UEFA*, Legalis nr 3058361, (akapit 137).

¹² Zgodnie z art. 15 ust. 1 i 2 ustawy o sporcie, w przypadku gdy w danym sporcie polski związek sportowy organizuje rozgrywki ligowe, a ponad połowa klubów sportowych uczestnicząca w tych rozgrywkach prowadzi działalność w formie spółek akcyjnych, to polski związek sportowy ma obowiązek utworzenia ligi zawodowej. W art. 15 ust. 4 ustawy o sporcie wprowadzony został obowiązek powierzenia prowadzenia rozgrywek ligi zawodowej powołanej w tym celu spółce kapitałowej.

komercyjnej, której celem jest osiągnięcie przychodów. W takim zakresie podmioty te mają status przedsiębiorców i podlegają regułom konkurencji określonym w uokk i TFUE.

III. Podsumowanie

Postanowienie o zakończeniu postępowania wyjaśniającego wydawane w sytuacji braku wszczynania postępowania antymonopolowego nie stanowi rozstrzygnięcia o niestwierdzeniu praktyki ograniczającej konkurencję. W odniesieniu do terminu przedawnienia roszczeń o naprawienie szkody poniesionej w wyniku naruszenia prawa konkurencji wskazać należy, że nie rozpoczyna on swojego biegu tak długo, jak długo trwa naruszenie. W przypadku wszczęcia przez Prezesa Urzędu postępowania wyjaśniającego bieg terminu przedawnienia ulega zawieszeniu z chwilą jego wszczęcia i ustaje po upływie roku od dnia zakończenia postępowania wyjaśniającego. Prezes Urzędu wskazuje, że związki sportowe i kluby sportowe spełniają warunki do uznania ich za przedsiębiorców, którym może być przypisana odpowiedzialność za naruszenie zakazów praktyk ograniczających konkurencję.

Niniejsza opinia powinna być traktowana jako przekazanie poglądu organu w oparciu o dotychczasowe orzecznictwo antymonopolowe. Udział Prezesa Urzędu w postępowaniu ma służyć zapewnieniu jednolitości orzecznictwa sądowego w sprawach z zakresu ochrony konkurencji i konsumentów, a także usprawnieniu prywatnoprawnego wdrażania prawa konkurencji.

Z upoważnienia Prezesa
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Zastępca Dyrektora Departamentu Ochrony Konkurencji
Sonia Józwiak-Górny

